

Beantwoording schriftelijke vragen buurtbewoners inloopbijeenkomst

1. *Orgamebo beschikt over een vergunning voor intensieve veehouderij. Er is echter al zeker 5 jaar geen veehouderij gevestigd. Is overwogen om op basis van de geldende regels de vergunning in te trekken?*

De Wet algemene bepalingen omgevingsrecht biedt de mogelijkheid voor het bevoegde gezag (in dit geval de gemeente) om een milieuvergunning in te trekken als er gedurende drie jaar geen handelingen zijn verricht met gebruikmaking van de vergunning. Verwezen wordt naar artikel 2.33 lid 2 sub a van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo).

De gemeente Buren heeft niet overwogen om de geldende vergunning in te trekken. De gemeente Buren heeft geen beleid met betrekking tot het intrekken van omgevingsvergunningen waar geen gebruik van wordt gemaakt.

2. *Hoe oordeelt de ODR, als adviseur van de gemeente en de Staten, over het aspect veiligheid? Gezien de nabije ligging aan de A15 en Betuweroute en een aanwezige gasleiding. De gemeente is toch het bevoegd gezag hiervoor? Wat is de rol van Rijkswaterstaat en de spoorwegbeheerders hierin? Welke informatie is hierover beschikbaar en is hier onderzoek naar gedaan? Zo ja: zijn er onderzoeksrapporten beschikbaar?*

In deze omgevingsvergunningprocedure is de provincie Gelderland het bevoegde gezag. De gemeente Buren treedt op als adviseur van de provincie. De gemeenteraad van Buren dient te besluiten omtrent een 'verklaring van geen bedenkingen' (VVGB) wat betreft de gevraagde buitenplanse afwijking voor het beoogde project. Hiertoe is een ruimtelijke onderbouwing onderdeel van de vergunningaanvraag. In de ruimtelijke onderbouwing komt ook het aspect externe veiligheid vanwege risicobronnen in de omgeving (A15, Betuweroute, gasleiding) aan de orde. Rijkswaterstaat en spoorwegbeheerders hebben geen (adviserende) rol bij deze vergunningsprocedure.

In paragraaf 4.4 van de ruimtelijke onderbouwing behorende bij de aanvraag omgevingsvergunning is met betrekking tot de veiligheidssituatie alleen iets opgenomen over bestrijdbaarheid van calamiteiten en zelfredzaamheid van personen in het gebied rondom de aanwezige risicobronnen. De Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN) heeft de externe veiligheidsaspecten beoordeeld.

Het bedrijf valt niet onder het Besluit externe veiligheid inrichtingen milieubeheer (Bevi). Een beoordeling van de externe veiligheidsrisico's als gevolg van de activiteiten van het bedrijf is daarmee niet aan de orde.

Daarnaast is onderzocht of de externe veiligheid risico's van in de omgeving aanwezige activiteiten beperkend zijn voor de ontwikkeling van het bedrijf. Aan de hand van de digitale risicokaart (www.risicokaart.nl) zijn de risicobronnen in beeld te brengen. Op onderstaande uitsnede van de risicokaart zijn de buisleidingen (rood) en transportroutes gevaarlijke stoffen (geel) nabij projectlocatie weergegeven.

Hieruit blijkt dat het plangebied ligt binnen het invloedsgebied van een hogedrukaardgasleiding (buisleiding), rijksweg A15 (vervoer gevaarlijke stoffen) en de Betuweroute (vervoer gevaarlijke stoffen). Omdat er tevens een geringe toename is van de personendichtheid (werknemers bij Orgamebo) in het plangebied is door de aanvrager een beperkte verantwoording van het groepsrisico opgesteld.

Betuweroute en A15

De verantwoording van de risico's valt voor deze transportroutes onder de reikwijdte van het Besluit externe veiligheid transportroutes (hierna: Bevt). Dit vraagt twee beoordelingen.

Allereerst beziet het bevoegd gezag of op grond van het Besluit Basisnet de afstanden voor de plaatsgebonden risicocontour 10^{-6} /jr in acht worden genomen. Dit is de contour waarbij de kans 1 op een miljoen is dat iemand overlijdt ten gevolge van een zwaar ongeval met het transport van de gevaarlijke stoffen. In deze contour mogen geen (beperkt) kwetsbare objecten, zoals ziekenhuizen en woonbebouwing, liggen. Ter plaatse is dit voor de Betuweroute 30 meter vanaf de buitenste spoorstaaf en een afstand van 26 meter vanaf de buitenste krijtstreep van de rijbaan van de A15. De geprojecteerde opstallen van Orgamebo liggen op ruim 95 meter van de buitenste spoorstaaf van de Betuweroute en op ruim 130 meter van de buitenste krijtstreep van de A15. Het project ligt dus buiten de plaatsgebonden risicocontouren van Betuweroute en A15.

Daarnaast is een groepsrisicoverantwoording noodzakelijk. Het berekenen van het groepsrisico is in dit geval niet nodig omdat alleen artikel 7 van het Bevt van toepassing is. Het voorgaande wil zeggen dat in de ruimtelijke onderbouwing van de omgevingsvergunning, voor zover het gebied waarop de vergunning betrekking heeft binnen het invloedsgebied ligt van een weg, spoorweg of binnenwater waarover gevaarlijke stoffen worden vervoerd, in elk geval wordt ingegaan op:

- a) de mogelijkheden tot voorbereiding van bestrijding en beperking van de omvang van een ramp op die weg, spoorweg of dat binnenwater, en
- b) de mogelijkheden voor personen om zich in veiligheid te brengen indien zich op die weg, spoorweg of dat binnenwater een ramp voordoet.

In de ruimtelijke onderbouwing is hierover het volgende opgenomen:

- bij een calamiteit ten gevolge van het vrijkomen van toxische en/of brandbare stoffen zal de brandweer inzetten op beperken of voorkomen van effecten. Deze inzet zal voornamelijk plaatsvinden bij de bron. De brandweer richt zich dan niet direct op het bestrijden van effecten in of nabij het plangebied. Eventuele secundaire branden in het plangebied kunnen met behulp van adequate bluswatervoorzieningen (conform het Bouwbesluit) door de brandweer worden bestreden.
- bij een calamiteit, waarbij toxische en/of brandbare stoffen (kunnen) vrijkomen, is het belangrijk dat de aanwezigen in het plangebied worden geïnformeerd over hoe te handelen bij dat incident. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van de zogenaamde waarschuwings- en alarmeringspalen of NL-alert. Bij een toxisch scenario is het advies om te schuilen in een gebouw en de ramen, deuren en ventilatieopeningen te sluiten. Bij een scenario waarbij brandbare stoffen (kunnen) vrijkomen, is het advies om te vluchten van de risicobron af, maar ook schuilen in een gebouw biedt in eerste instantie voldoende bescherming voor personen in het plangebied. In het plangebied zijn voldoende mogelijkheden aanwezig om relevante adviezen tijdig op te volgen.

Naar het oordeel van de Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN) volstaat deze verantwoording wat betreft de bestrijdbaarheid van calamiteiten en zelfredzaamheid van personen.

Buisleidingen

Op een vergunningsprocedure voor het buitenplans afwijken van het bestemmingsplan is artikel 11 van het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) van toepassing. Bij de vaststelling van het besluit op de aanvraag op grond waarvan de aanleg, bouw of vestiging van een beperkt kwetsbaar object bij een buisleiding wordt toegelaten, wordt rekening gehouden met een richtwaarde van 10^{-6} per jaar met betrekking tot het plaatsgebonden risico voor beperkt kwetsbare objecten. Voor kwetsbare objecten moet een grenswaarde van 10^{-6} per jaar met betrekking tot het plaatsgebonden risico in acht worden genomen.

Gebleken is dat de plaatsgebonden risicocontour 10^{-6} /jr vanwege de hogedruk aardgasleiding kleiner is dan de afstand tot de projectlocatie (circa 48 meter tot opstal met gewijzigd gebruik Orgamebo), daarmee vormt het geen knelpunt voor realisatie van het project.

De ontwikkeling heeft geen relevante invloed op de hoogte van het groepsrisico. Wel dient een afweging in het kader van de verantwoordingsplicht plaats te vinden voor het transport van gevaarlijke stoffen door buisleidingen. Dit is met name aan de orde vanwege de goede ruimtelijke ordening. Het is daarbij niet noodzakelijk om een berekening van het groepsrisico op te stellen omdat artikel 12 van het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) niet van toepassing is op procedures voor afwijking van het bestemmingsplan en omdat (en dat is veel belangrijker) de toename van het aantal personen in het invloedsgebied verwaarloosbaar is. De tekst die in de ruimtelijke onderbouwing is opgenomen voor bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid volstaat als verantwoording.

Onderzoeken naar de veiligheidsrisico's van transportroutes van gevaarlijke stoffen en aardgasbuisleidingen zijn verricht. Rapporten zijn veelal beschikbaar via voormelde website (www.risicokaart.nl).

Concluderend blijkt dat de activiteiten van het bedrijf geen externe veiligheidsrisico's met zich mee brengen en de risico's vanuit de omgeving niet beperkend zijn: het op te richten bedrijf ligt buiten de risicocontouren van de genoemde drie externe bronnen.

3. *In de Stad Buren van woensdag 31 januari staat in een artikel dat Orgamebo zal gaan beschikken over de meest innovatieve technieken. Er wordt nu gerekend op basis van aannames en modellen. Heeft u voorbeelden van vergelijkbare (mest)-bedrijven met dezelfde technieken en zijn daar feitelijke onderzoeks- en geurrapporten van beschikbaar?*

In Gelderland zijn enkele mestcomposteerders (onder ander voor de champignonteelt) actief maar deze zijn niet (geheel) vergelijkbaar met Orgamebo. Geurrapporten daarvan zijn niet betrokken bij de vergunningprocedure voor Orgamebo omdat het bijvoorbeeld om andere meststoffen (paarden- met pluimveemest) gaat. Verder wordt verwezen naar de vragen 11 en 33.

4. *In de Stad Buren van woensdag 31 januari wordt in een artikel aangegeven dat er wekelijks 1000 ton mest verwerkt wordt. Dit zou ook het maximum moeten zijn, gezien de gedoogvergunning van max. 50.000 ton. Toch wordt ook gesproken van 125.000 ton in 2017. Hoe kunt u dit verschil verklaren? En hoe wordt hierop gecontroleerd / gehandhaafd? Zijn er vrachtbrieven beschikbaar?*

Verschil

De gedoogbeschikking staat toe dat er maximaal 1000 ton per week dikke fractie pluimvee-, varkens- en rundveemest mag worden verwerkt. De gedoogbeschikking heeft uitsluitend betrekking op de locatie van het bedrijf aan de Burensestraat 2 in Kapel-Avezaath.

Het cijfer in het artikel heeft echter ook betrekking op de export rechtstreeks van en naar andere partijen. Deze mest komt dus niet bij Orgamebo in Kapel-Avezaath terecht. Orgamebo treedt hierbij uitsluitend op als transporteur.

Orgamebo is naast een mestverwerker een mesthandel en exportbedrijf. Dit betekent dat niet alle ingenomen mest op de eigen inrichting wordt verwerkt maar ook rechtstreeks of mogelijk via een andere verwerker wordt geëxporteerd, mits de mest voldoet aan de exporteisen. Bijvoorbeeld pluimveemest wordt voor een deel rechtstreeks van de ontdoener naar Duitsland geëxporteerd. Met andere woorden de hoeveelheid geëxporteerde mest is niet één op één de hoeveelheid op de eigen inrichting verwerkte mest.

Controle

Ieder bedrijf moet een bedrijfsadministratie bijhouden, dus Orgamebo ook. Mestbewerking of mestverwerking moet daarnaast extra worden geregistreerd in de mestboekhouding. Mesttransport en de mestboekhouding wordt gecontroleerd door de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (hierna: NVWA). De NVWA is dagelijks bij Orgamebo aanwezig om toe te zien bij aan- en afvoer van mest. De bedrijfsactiviteiten zijn dus goed in beeld en kunnen ook administratief goed worden gecontroleerd. De boekhouding kan bij een administratieve controle door de Omgevingsdienst Rivierenland worden gecontroleerd.

Vrachtbrieven

De vrachtbrieven worden in de bedrijfsadministratie van Orgamebo opgenomen en zijn voor het bevoegd gezag op elk moment in te zien.

- In de Stad Buren van woensdag 31 januari wordt in een artikel gemeld dat de ondernemer fors meebetaalt aan het veilig maken van de parallelweg langs de Betuweroute. Eerder werd door de gemeente en rapporten van verschillende onderzoeksbureau's aangegeven dat deze weg aan alle eisen voldoet. Wat is de aanleiding om de weg aan te passen? De intensiteit van het verkeer? En zo ja, van welke aannames over de omvang van de verkeersbewegingen wordt (nu) dan uitgegaan? En hoeveel betaalt de Burense burger aan de ontwikkeling mee?*

Opwaardering

Het artikel betreft een interview met de heer Bos van Orgamebo en de passage over het veilig maken van de weg betreft een citaat van de heer Bos.

De aanleiding voor de opwaardering van de Roodakker is de aard van het verkeer van en naar Orgamebo (zwaar verkeer). Bij boringen (waarmee een dwarsdoorsnede van het asfalt en de fundering is gemaakt) is gebleken dat de bovenlaag niet geschikt is voor het zware verkeer van en naar Orgamebo. De fundering is wel geschikt voor zwaar verkeer (verwezen wordt hiervoor naar de bijlage bij de raadsinformatiebrief van 18 augustus 2017).

De opwaardering van de Roodakker leidt er toe dat de kans op schade afneemt en daarmee is indirect de verkeersveiligheid gediend.

Kosten

Orgamebo betaalt 50% van de kosten van opwaardering van de Roodakker. Dat percentage is bepaald op basis van de criteria profijt, toerekenbaarheid en proportionaliteit. De andere 50% van de opwaardering van de Roodakker komt voor rekening van de gemeente.

- Er is een vergunning aangevraagd voor 100.000 ton te verwerken mest per jaar. Orgamebo wekt zelf de indruk dat deze grens al wordt overschreden. Hoe wordt hierop gecontroleerd en door wie? Wat is, gezien de ligging en eventuele groei van het bedrijf, het aanvaardbare maximum? Is dit in de advisering aan Gemeenten en Staten meegewogen?*

Controle

Voor beantwoording van de vraag inzake controle wordt verwezen naar het antwoord op vraag 4.

Groei

Eventuele groei van het bedrijf hangt met name samen met de in de vergunning voor te schrijven gemaximeerde geuruitstoot. Wanneer het bedrijf wil groeien zal een omgevingsvergunning voor uitbreiding moeten worden aangevraagd en wordt onder andere de geuruitstoot opnieuw beoordeeld. In de huidige vergunningprocedure is eventuele groei van het bedrijf niet meegenomen. Beslist wordt op de aanvraag zoals die nu voorligt.

Daarnaast moet een eventuele groei voldoen aan het bestemmingsplan. Deze biedt geen ruimte voor extra groei.

In hoeverre op een later tijdstip vanuit milieu en ruimtelijke ordening onderbouwd zou kunnen worden dat groei acceptabel is zal sterk afhankelijk zijn van eventuele voorzieningen die dan zouden worden aangevraagd en is dus nu niet aan de orde en kan nu dus ook niet worden beantwoord.

In de advisering aan gemeente en provincie is de huidige aanvraag uitgangspunt. Gezien het voorgaande is dan ook niet geadviseerd over een mogelijke groei.

7. *Orgamebo is een 'hoog risico' bedrijf (cat. 5.1). Bij dit soort bedrijven op deze plaats zou een scherper handhavingregime van toepassing moeten zijn. Wij hebben reden om aan te nemen dat dit niet nageleefd wordt. Naar ons oordeel overtreedt de ondernemer gedurende de gedoogvergunning structureel de hieraan gestelde regels. Wie ziet toe op de handhaving en hoe werkt de handhaving in de praktijk?*

Toezicht en handhaving

Gedeputeerde Staten zijn in deze situatie het bevoegd gezag voor het toezicht en de handhaving op de naleving van (milieu)regels op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Het toezicht en de handhaving bij Orgamebo wordt uitgevoerd door de Omgevingsdienst Rivierenland (ODR).

Daarnaast zijn de Nederlandse voedsel en warenautoriteit en de Inspectie leefomgeving en transport toezichthouders die namens de Minister de naleving van specifieke regels controleren.

Toezicht nu

In 2016 hebben Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland het integrale Beleidsplan vergunningverlening, toezicht en handhaving vastgesteld. In dit plan zijn de kaders aangegeven voor vergunningverlening, het toezicht en handhaving (VTH-taken) in de fysieke leefomgeving. Dit beleid is nader uitgewerkt in het Uitvoeringsprogramma 2018 'Veilig en gezond Gelderland'. Het reguliere toezicht op de naleving van milieuregels voor bedrijven zoals Orgamebo staat hierin beschreven. Meer informatie leest u op: <http://magazine.gelderland.nl/uitvoeringsprogramma-vth-2018>

Het toezicht bij Orgamebo richt zich nu vooral op de naleving van de gedoogvoorwaarden die zijn gesteld om geuroverlast te voorkomen.

Toezicht toekomst

Voor Orgamebo wordt een toezichtplan opgesteld. Op basis van risicoschatting en naleefgedrag wordt een bezoekfrequentie bepaald. Hoe groter de milieurisico's en hoe slechter het naleefgedrag hoe vaker een bedrijf gecontroleerd wordt.

Indien een overtreding wordt geconstateerd richt het handhavingbeleid zich altijd op beëindiging van de overtreding en herstel van de milieukwaliteitsnorm. Uitgangspunt is dat hierbij de landelijke handhavingstrategie wordt gevolgd.

Meer informatie leest u op:

<https://www.infomil.nl/onderwerpen/integrale/handhaving/landelijke/>

8. *Orgamebo is een 'hoog risico' bedrijf, industrie (cat. 5.1). In het huidige beleid van de gemeente Buren past dit bedrijf niet. Dit bedrijf zal, op basis van de door Buren vastgestelde beleidskaders, gevestigd moeten worden op een daarvoor bestemd industrieterrein. Als adviseur van de Gemeente vertrekt de ODR vanuit het beleidskader van de Gemeente. Wat heeft u geadviseerd over een eventuele verplaatsing? Is verplaatsing van het bedrijf überhaupt overwogen?*

VAB-beleid en milieucategorie

Bij brief van 18 december 2017 geeft het college van Gedeputeerde Staten aan dat Orgamebo op basis van de 'brochure Bedrijven en milieuzonering (editie 2009)' van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (hierna: VNG) valt onder Afvalverwerkingsbedrijven (mestverwerking/korrelfabrieken). Deze brochure van de VNG is een hulpmiddel voor milieuzonering in de ruimtelijke planvorming voor het leveren van maatwerk op lokaal niveau. De brochure legt niet vast wat wel en niet is toegestaan. De brochure biedt een kader voor ruimtelijk relevante milieuaspecten en hoe hiermee kan worden omgegaan.

De classificatie van mestverwerking/korrelfabrieken is milieucategorie 5.1. Deze classificatie heeft voor mestverwerking echter uitsluitend betrekking op het geuraspect. Juist op dit onderdeel vindt verbetering van de situatie plaats (minder geurbelasting dan de voormalige intensieve veehouderij).

Daarnaast dient te worden opgemerkt dat de VNG ervoor koos haar brochure in aanloop naar de Omgevingswet niet meer te herzien. Dit heeft (beperkte) gevolgen voor de toepasbaarheid van de brochure. Omdat de brochure in 2009 voor het laatst is herzien zijn technologische ontwikkelingen van daarna niet meer in de handreiking verwerkt. Dit geldt met name bij windturbines en mestverwerkingsinstallaties. Het is om deze reden aannemelijk dat de classificatie met de huidige stand der techniek lager uitvalt dan 5.1.

Het Burense beleid inzake Vrijkomende Agrarische bebouwing (hierna: VAB-beleid) ziet op de milieucategorisering van bedrijven en vestiging in het buitengebied. Dit VAB-beleid meldt dat het een gemeentelijke afweging blijft of individuele initiatieven strekken tot verbetering van de ruimtelijke kwaliteit en voldoen aan het begrip "goede ruimtelijke ordening". Bij die afweging kunnen ook andere ontwikkelingen die niet in het beleidskader genoemd worden van belang zijn. Beleid van andere overheden of milieuzoneringen bijvoorbeeld. Bij brief van 18 december 2017 hebben Gedeputeerde Staten overwogen dat de beoogde ontwikkeling passend is binnen het provinciale beleid. De gemeente Buren heeft de brief van Provinciale Staten meegenomen in haar afweging.

Daarnaast wordt opgemerkt dat het VAB-beleid is vastgesteld om handvaten te bieden om flexibel om te kunnen gaan met ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied. Het buitengebied is een dynamische omgeving waar gewoond, gewerkt en gerecreëerd wordt. In het kader van een vitaal platteland wil de gemeente Buren hier ruimte voor blijven bieden. Door hergebruik en functieverandering van vrijkomende agrarische bedrijfsbebouwing wil de gemeente de kwaliteiten van het buitengebied behouden en vergroten. Leegstand en verpaupering wordt zo voorkomen.

Verplaatsing

Volgens het omgevingsrecht dient de beslissing omtrent een omgevingsvergunning voor een project te geschieden zoals daarvoor vergunning is aangevraagd. De aanvraag omgevingsvergunning moet worden beoordeeld op basis van de locatie waar de ontwikkeling beoogd is. Dit geldt ook voor de locatie van Orgamebo. Verplaatsing is dan ook niet overwogen in het kader van de afweging omtrent de aangevraagde omgevingsvergunning.

9. *Binnen de regio Rivierenland zijn afspraken gemaakt over de ruimtelijke ontwikkelingen, zowel voor woningbouw-contingenten, bedrijventerreinen als op het vlak van beleid voor vrijkomende agrarische bebouwing. Op welke wijze is de regio betrokken bij het afwijken van het gezamenlijke VAB beleid voor vestiging van een categorie 5.1 bedrijf in het buitengebied? Welke precedentwerking scheidt afwijken van dit beleid voor andere industriële activiteiten in het buitengebied?*

Instanties

De betrokken instanties bij deze vergunningaanvraag zijn de gemeente Buren, de provincie en de uitvoeringsdiensten zoals in dit geval de Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN) en de Omgevingsdienst Rivierenland (ODR). De regio is niet betrokken bij de gemaakte afwegingen.

Zoals ook onder vraag 8 gemeld betreft het in het kader van het VAB-beleid een gemeentelijke afweging of individuele initiatieven strekken tot verbetering van de ruimtelijke kwaliteit en of er sprake is van een goede ruimtelijke ordening. De bij de aanvraag behorende stukken (zoals de ruimtelijke onderbouwing van het initiatief) zijn beoordeeld. Op grond hiervan stelt het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Buren aan de gemeenteraad voor de Verklaring van geen Bedenkingen af te geven. Het college Burgemeester en Wethouders van de gemeente Buren is van oordeel dat er sprake is van een goede ruimtelijke ordening.

Precedentwerking

Van precedentwerking is geen sprake. Bij precedentwerking gaat het om vergelijking van vergelijkbare situaties. Die zijn er in onderhavig geval (van intensieve veehouderij naar mestverwerking) niet. De ligging van onderhavig perceel is bovendien uniek qua ontsluiting.

10. *Orgamebo hygiëniseert en composteert mest. Graag uitleg over de verschillen. Waarop zijn alle metingen m.b.t. geur/gezondheidsrisico's in de onderzoeksrapporten gebaseerd? En indien er een relevant verschil is tussen composteren en hygiëniseren: hoe komt dit tot uitdrukking in afwegingen bij het verlenen van de omgevingsvergunning?*

Hygiëniseren

Hygiëniseren is het doden van ziektekiemen, zoals bacteriën en virussen. Dit gebeurt als de temperatuur van dierlijke mest tot ten minste 70 °C is verhoogd en gedurende één uur op die temperatuur wordt gehouden.

Hygiëniseren van mest kan door verschillende methoden. Bij Orgamebo gebeurt dit door middel van compostering van de mest door actieve beluchting in een gesloten tunnel. Als gevolg van de beluchting wordt door aanwezige micro-organismen (in hoger tempo) organische stof afgebroken, waarbij warmte vrijkomt. De temperatuur loopt op tot 70 °C, waardoor de afdoding van ziektekiemen, zoals bacteriën en virussen, plaatsvindt. Om de verwerkte mest exportwaardig te maken moet de mest gedurende één uur op een temperatuur van 70 °C worden gehouden. Er is dan sprake van 'gehygiëniseerde' mest. Om een temperatuur te bereiken van 70 °C moet varkens- en/of rundveemest worden bijgemengd met kippenmest. Het hygiëniseringsproces duurt inclusief opwarmen en afkoelen circa 24 uur. De mest is dan overigens nog niet 'uitgecomposteerd' maar wel exportwaardig. Voor de hygiëniserings van mest beschikt Orgamebo over een erkenning van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA).

Composteren

Bij composteren is de verblijfstijd van mest in de tunnels ten minste 6 dagen. In de beginfase zal de mest worden gehygiëniseerd, vervolgens wordt de mest doorgecomposteerd zodat aan het eind sprake is van een droger, stabiel product. Dit heeft met name logistieke voordelen omdat dan per vrachtwagen meer product kan worden geladen.

Omgevingsvergunning

Bij het beslissen op de aanvraag wordt de procesvoering die voorligt beoordeeld. Alternatieven hoeven hierbij niet te worden meegenomen.

11. *De vergunning die is aangevraagd geldt voor een bedrijf dat nog moet worden gerealiseerd. Wat zijn de meetresultaten waard als alles gebaseerd is op een fictieve situatie en theoretische berekeningen? Zijn er vergelijkbare (mest)-bedrijven in Nederland en zijn daar feitelijke onderzoeks- en geurrapporten van beschikbaar?*

Bij nieuwe activiteiten geldt altijd dat onderzoeksrapporten een prognose zijn van de werkelijke situatie, immers is de installatie op de betrokken locatie nog niet opgericht. Om toch een representatief beeld te krijgen van bijvoorbeeld de geursituatie wordt veelal gewerkt met kengetallen/onderzoek van vergelijkbare processen op een andere locatie. Dit is ook in het onderzoek voor Orgamebo gebeurd. Onder andere zijn meetresultaten van de opslag en overslag van mest elders gebruikt, voor de mest compostering zijn kengetallen van GFT-compostering gehanteerd. Het totale geuremissiecijfer (ongereinigde emissie) dat is toegepast acht de Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN) realistisch en ook de wijze van berekening is volgens de richtlijnen uitgevoerd. Ook het hanteren van een geurverwijderingsrendement van 70% van de vijftraps gecombineerde luchtwasser is naar oordeel van de Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN) een realistisch rendement. Betrokken zijn de combinatie van ingangconcentratie/verwijderingsrendement en uitgevoerde rendementmetingen.

Van belang is of de combinatie ingangconcentratie/-verwijderingsrendement leidt tot een realistische restconcentratie. Sinds augustus 2017 is een tweetraps chemische luchtwasser (zure wassing) aanwezig waarvan het gemeten geurverwijderingsrendement 43% bedraagt, hetgeen volgens prognose is. Bij vergunningverlening wordt een drietraps biologische wassing toegevoegd die moet resulteren in een totaal geurverwijderingsrendement van 70%. Dit rechtvaardigt de verwachting dat met de gerealiseerde chemische luchtwasser in combinatie met de nog te realiseren biologische luchtwasser wordt voldaan aan de te stellen geurnorm.

In de omgevingsvergunning zal een meetverplichting worden opgenomen om de daadwerkelijke geuremissie vanwege de inrichting te meten. Mocht onverwacht niet voldaan worden aan de gestelde geurnorm dan zijn voldoende reële maatregelen beschikbaar om de geuremissie terug te brengen naar de toegestane waarde. In dat geval zal het bedrijf extra maatregelen moeten nemen om de geuremissie terug te brengen.

In Gelderland zijn enkele mestcomposteerders (onder ander voor de champignonteelt) actief maar deze zijn niet (geheel) vergelijkbaar met Orgamebo. Geurrapporten daarvan zijn niet betrokken bij de vergunningprocedure voor Orgamebo omdat het bijvoorbeeld om andere meststoffen (paarden- met pluimveemest) gaat. Verder wordt verwezen naar de vragen 3 en 33.

12. *Ons is bekend dat het second opinion rapport van Bureau Poederoyen beschikbaar is. Hoe verhoudt dit advies zich tot dat van bureau Blaauw? Wij als belanghebbenden krijgen dit rapport van zowel de ODR als gemeente niet in handen, ondanks een verzoek hiertoe. Wat is hiervoor de reden? Aan wie is deze wel ter beschikking gesteld? Heeft bijvoorbeeld de ondernemer deze wel ontvangen?*

Second opinion

De second opinion stelt onder andere dat niet de techniek maar de immissiedoelstelling centraal had moeten staan in het rapport van bureau Blaauw. Daarnaast stelt de second opinion dat de combiwassing zoals voorzien in de situatie van Orgamebo niet als Best Beschikbare Technieken (BBT) gezien kan worden.

Het rapport is beoordeeld door de Omgevingsdienst Regio Nijmegen (hierna: ODRN). Uit de beoordeling volgt dat de aanvraag van Orgamebo wel invulling geeft aan BBT.

Naar aanleiding van de second opinion en de beoordeling daarvan is een extra voorwaarde opgenomen in het dictum van het raadsvoorstel waarin het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Buren de gemeenteraad voorstelt de VVGB af te geven. De voorwaarde schrijft voor om de gewassen geuremissie (geur afkomstig uit de schoorsteen) te maximaliseren. Deze norm dient als voorschrift te worden opgenomen in de omgevingsvergunning, als deze wordt afgegeven.

Ter beschikking stellen

De stukken zijn door de opdrachtgever; de gemeente Buren nog niet ter beschikking gesteld aan derden, omdat ze eerst ter besluitvorming zijn voorgelegd aan de gemeenteraad. De stukken kunnen worden ingezien op het moment dat ze ter inzage worden gelegd, mocht de procedure worden opgestart.

Overigens is een verzoek op basis van de Wet Openbaarheid Bestuur (WOB) ingediend door een omwonende. De genoemde rapporten maken onderdeel uit van dit verzoek. De verwachting is dat de stukken door het college ook in die procedure ter beschikking gesteld worden, na bespreking met de gemeenteraad.

13. *Vanuit de GGD is het dringende advies om direct melding te maken als de huidige luchtwasser uit staat, of niet goed functioneert. Wordt dit GGD-advies overgenomen en zo ja, op welke wijze wordt dit in de praktijk geborgd en gecontroleerd? Van ondernemer zelf hebben enkele buurtbewoners vernomen dat de luchtwasser geregeld uit staat. Ook de ODR heeft in een van haar controles geconstateerd dat de luchtwasser op enig moment niet juist functioneerde. Hier was geen melding van gemaakt. De GGD stelt deze eisen niet zomaar i.v.m. gezondheidsrisico's. Welke gegevens heeft u vanuit het elektronische datalog systeem beschikbaar? Op welke wijze kunt u garanderen dat de ondernemer zich zal (gaan) houden aan deze redelijke eis?*

GGD advies

Het advies van de GGD wordt betrokken bij het opstellen van de vergunning en bijbehorende voorschriften. In de vergunning worden voorschriften opgenomen om het bedrijf te verplichten de gegevens te registreren. Deze gegevens kunnen door de ODR worden ingezien.

Verder wordt verwezen naar vraag 34.

Toezicht

Om de juiste werking van de luchtwasser te kunnen controleren bepaalt voorschrift 6.3.3 van de gedoogbeschikking welke parameters ieder uur worden geregistreerd en gelogd.

Tijdens een bezoek kunnen deze parameters worden uitgelezen om het functioneren van de luchtwasser te controleren.

Door het uitoefenen van toezicht wordt gecontroleerd of het bedrijf in werking wordt gehouden in overeenstemming met de voorschriften van de gedoogbeschikking. Als overtredingen worden geconstateerd richt het handhavingsbeleid en gedoogbeleid zich op beëindiging van de overtreding en herstel van de norm.

14. *In de gedoogvergunning zijn enkele voorwaarden opgenomen, zoals bijv. het gesloten houden van de deuren van de opslaghal m.u.v. laden/lossen. Wij als buurtbewoners kunnen concluderen dat gesloten deuren een uitzondering zijn. Deze staan iedere dag met regelmaat open en in het weekend zelfs op een kier om te luchten. Is deze feitelijke situatie bekend en is dit meegenomen in de feitelijke geurmetingen en de modelberekeningen? Hoe verloopt de handhaving door de ODR op dit punt?*

Beoordeling gedoogsituatie

Beoordeeld is de situatie waarbij mest vanuit de opslag naar de hygiëniserings-tunnel wordt gereden, van de hygiëniserings-tunnel naar de opslag wordt gereden, of direct vanuit de hygiëniserings-tunnel in de vrachtwagen wordt geladen. Deze emissie (gebaseerd op kengetallen) is betrokken bij de berekening van de geuremissie.

De bedrijfsvoering van de gedoogde situatie brengt met zich mee dat de deuren periodiek open staan.

Voorschrift

Voorschrift 6.1.2 van de gedoogbeschikking bepaalt dat ramen en deuren van de hal voor de opslag van mest gesloten moeten zijn behalve tijdens het doorlaten van personen of goederen.

Het voorschrift beoogt het ontsnappen van ongereinigde lucht te voorkomen. Het is immers de bedoeling dat de geur verontreinigde lucht via de luchtwasser wordt gevoerd om gereinigd te worden en van geur te worden ontdaan.

Anderzijds sluit dit voorschrift uit dat (ramen en) deuren permanent gesloten moeten zijn, omdat het voor de bedrijfsvoering noodzakelijk is dat mest in en uit de hal en in en uit de hygiëniserings-tunnel wordt gehaald.

Handhaving

Het is ons bekend dat de deuren niet altijd gesloten zijn. ODR controleert voorschrift 6.1.2 van de gedoogbeschikking op basis van klachten. De ondernemer wordt daarbij geconfronteerd met de waarnemingen van derden en gewezen op het voorschrift.

Het toezicht op en de handhaving van deze regel is echter niet strikt, omdat het negatieve effect van een openstaande deur als marginaal wordt beoordeeld. De capaciteit van de afzuiging houdt de hal op onderdruk, waardoor de luchtstroming door openingen in de bouwkundige schil inwaarts is gericht.

15. *De gedoogbeschikking is niet openbaar gepubliceerd. Op klachten en handhavingsverzoeken komt geen reactie. De informatieavond is maar op heel beperkte schaal aangekondigd. Waarom wordt er gekozen voor deze wijze van communiceren met de omgeving?*

Publicatie

De gedoogbeschikking is niet openbaar gepubliceerd. De bekendmaking is gedaan in overeenstemming met artikel 3.41 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Hierin is bepaald dat een besluit dat tot een of meer belanghebbenden is gericht, door toezending of uitreiking wordt bekendgemaakt.

De gedoogbeschikking is bekendgemaakt aan de aanvrager door toezending. Daarnaast is de gedoogbeschikking toegezonden aan degenen die bezwaar hadden gemaakt tegen de eerste gedoogbeschikking van 10 mei 2017. Dit is tevens conform het gedoogbeleid van de provincie.

Klachten en verzoeken

Uitgangspunt is dat iedereen die een klacht indient via de daarvoor beschikbare kanalen een reactie krijgt. In voorkomende gevallen kan het gebeuren dat later een reactie wordt gegeven dan door de indiener verwacht wordt. Op dit moment zijn er nog klachten in behandeling. Dat betekent dat nog niet op alle klachten een definitieve reactie kan worden gegeven.

Inloopbijeenkomst

De wijze van aankondiging van de inloopbijeenkomst hangt samen met de vorm die hiervoor is gekozen. Deze had een informatief karakter en kende geen centraal programma. Inwoners konden naar believen binnenlopen en bij diverse tafels aan de inhoudelijke specialisten vragen stellen. De relatieve kleinschaligheid van de bijeenkomst bood daarom ruimte voor een persoonlijke benadering.

Vanuit deze keuze is in eerste instantie naar meer dan 40 adressen een uitnodiging gezonden. Naar aanleiding van een aantal e-mail berichten van omwonenden is deze groep vergroot. Helaas is de verzending van deze uitnodigingen niet goed gegaan. De verzending is nadien hersteld en steekproefsgewijs gecontroleerd. In totaal betreft het circa 60 uitnodigingen.

Verder is steeds aangegeven dat indien mocht blijken dat er buiten de groep om andere geïnteresseerden zouden zijn, zij uiteraard van harte welkom waren bij de inloopbijeenkomst. Ook heeft op de site van de gemeente Buren een vermelding van de inloopbijeenkomst gestaan.

Beantwoording schriftelijke vragen Partij voor de Dieren

16. *In april 2015 zijn meerdere overtredingen vastgesteld. Waarom is pas 5 maanden later (op 4 september 2015) een voornemen tot handhaving verzonden?*

Naar aanleiding van controles op 4 en 13 februari 2015 is er op 29 april 2015 een bevindingenbrief verzonden. Op 1 juni 2015 heeft een hercontrole op plaatsgevonden. Naar aanleiding hiervan is op 4 september 2015 een voornemen tot handhaving verzonden. Wat de precieze oorzaak is van de tussenliggende periodes is niet geheel duidelijk.

17. *Zijn de illegale bedrijfsactiviteiten daarna beëindigd? Zo niet, is er vervolgens daadwerkelijk gehandhaafd?*

Nee deze zijn niet beëindigd. Hierop is gehandhaafd door het opleggen van een last onder dwangsom. Op 14 december 2016 is een nieuw voornemen last onder dwangsom verzonden en op 28 februari 2017 is een last onder dwangsom opgelegd aan Orgamebo om de illegale bedrijfsactiviteiten te beëindigen. Op 31 maart 2017 is de termijn van deze last onder dwangsom verlengd. Er was inmiddels een aanvraag omgevingsvergunning ingediend en een gedoogverzoek. Omdat op het moment van het verstrijken van de begunstigingstermijn van de last (10 april 2017) nog niet kon worden besloten op het gedoogverzoek is de termijn verlengd. Op 10 mei 2017 hebben Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland een gedoogbeschikking verleend.

18. *Indien er niet is gehandhaafd, wat is hiervan de reden?*

Hiervoor wordt verwezen naar het antwoord op vraag 17.

19. *Hoe kan het dat op 1 augustus 2016 een omgevingsvergunning voor uitbreiding van een loods is verleend, terwijl er sprake was van illegale activiteiten?*

De omgevingsvergunning is verleend door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Buren voor de uitbreiding van een bestaande loods ten behoeve van de opslag van stro en fouragehandel. Dit gebruik staat los van de mestverwerkingsactiviteiten en past binnen het bestemmingsplan en is daarmee niet illegaal.

20. *Op 30 augustus 2016 zijn nieuwe overtredingen vastgesteld. Waarom is pas 3 maanden later (op 5 december 2016) een voornemen tot handhaving verzonden?*

In augustus 2016 zijn overtredingen geconstateerd waardoor het bevoegde gezag wijzigde van burgemeester en wethouders van Buren naar Gedeputeerde Staten van Gelderland. Er was onderzoek vereist om tot de conclusie te komen dat inderdaad Gedeputeerde Staten van Gelderland het bevoegde gezag voor de inrichting werden. Dit heeft enige tijd geduurd.

21. *Op 10 april 2017 zijn wederom overtredingen geconstateerd. Waaruit bestonden deze overtredingen en door wie zijn deze vastgesteld?*

Er is geen controle van 10 april 2017 bekend. Wel bekend is een voortgangscontrole van 18 april 2017 die zag op de opgelegde bouwstop van 2 december 2016. Bij die controle is geconstateerd dat er geen wijzigingen waren met betrekking tot de bouw.

22. *Zijn er behalve de drie genoemde controles nog tussentijdse controles uitgevoerd?*

Op de volgende data zijn controles uitgevoerd:

2015

- 1 juni 2015;
- 25 november 2015;

2016

- 5 april 2016;
- 30 augustus 2016;
- 29 november 2016;

2017

- 3 maart 2017;
- 23 mei 2017;
- 18 april 2017;
- 15 juni 2017;
- 16 augustus 2017;
- 20 september 2017;
- 20 oktober 2017;
- 1 november 2017;
- 3 november 2017;
- 6 november 2017;
- 23 november 2017;
- 15 december 2017;
- 22 december 2017;

2018

- 5 januari 2018;
- 9 januari 2018;

23. *Waarom kiest het college voor gedogen en legaliseren in plaats van handhaven en de illegale activiteiten beëindigen?*

Het provinciale gedoogbeleid geeftaan wanneer een situatie gedoogd wordt. Een belangrijk aspect hierbij is dat er neen aanvraag moet zijn en dat de situatie te vergunnen is. Gedeputeerde Staten hebben gekozen voor gedogen omdat Orgamebo een ontvankelijke aanvraag omgevingsvergunning heeft ingediend die op de milieuhygiënische aspecten is te vergunnen.

Beantwoording schriftelijke vragen groen links

24. *Is er in het verleden een vergunning verleend voor de mogelijkheid tot het houden van 12.000 varkens?*

Nee, er is door de gemeente op 1 mei 2006 een revisievergunning verleend voor 1994 vleesvarkens.

25. *In welke milieucategorie gaat het (toekomstige) bedrijf vallen? Klopt het dat het onder de zwaarste categorie, nl. 5 gaat vallen? Zijn er veiligheidsrisico's verbonden aan het (toekomstige) bedrijf? Met in de nabijheid en hogedrukleiding gas, Betuwespoorlijn, A15? Is er een veiligheidscontour noodzakelijk?*

Milieucategorie

Voor beantwoording van de vraag inzake de milieucategorie wordt verwezen naar het antwoord op vraag 8.

Externe veiligheid

Voor beantwoording van de vraag inzake de externe veiligheid wordt verwezen naar het antwoord op vraag 2.

26. *Wordt er door de ODR voldoende gehandhaafd op de gedoogvergunning en waar bestaat dat uit? Effectieve controle op de luchtwasser (ook in weekeinden en in de avonden)? Worden er geurmetingen verricht? Fijnstof? Ziektekiemen? Hoeveelheid verwerkte mest?*

Er vinden periodieke controles plaats. Naast een opleveringscontrole zijn er verschillende aspectcontroles (geur) uitgevoerd naar aanleiding van klachten. Er vindt momenteel een administratieve controle plaats naar de luchtwasser. Voor de onderbouwing van de gedoogverzoeken zijn er verschillende geurmetingen/-berekeningen uitgevoerd in opdracht van het bedrijf. Hierbij was de omgevingsdienst aanwezig en de rapporten zijn door de omgevingsdienst beoordeeld.

De GGD heeft een positief advies uitgebracht over de vergunningaanvraag waarbij naar gezondheidsaspecten is gekeken (fijnstof, ziektekiemen). Controle op de hoeveelheid verwerkte mest zal administratief worden uitgevoerd.

Met betrekking tot toezicht op de hoeveelheid mest wordt verwezen naar vraag 4.

27. *Klopt het dat er een bouwstop is opgelegd na het illegaal bouwen?*

Op 8 januari 2018 is er een bouwstop opgelegd vanwege uitbreiding van de loods waarin de luchtwasser is geïnstalleerd.

28. *Mocht de omgevingsvergunning (incl. bouwvergunning) niet verleend worden door de provincie, kan dan de provincie aansprakelijk gesteld worden door de eigenaar?*

Orgamebo voert de werkzaamheden op dit moment uit onder een gedoogbeschikking. In de gedoogbeschikking is vermeld dat het gebruik maken van deze beschikking voor eigen rekening en risico is.

Beantwoording aanvullende vragen buurtbewoners

29. *Wat is de motivatie van de Provincie Gelderland om de vergunningverlening voor dit bedrijf te faciliteren? Welke juridische basis ligt hieraan ten grondslag?*

De overheid is bij de beoordeling van een situatie gebonden aan de mogelijkheden en onmogelijkheden die de wet (in dit geval vooral de Algemene wet bestuursrecht en de Wet Algemene bepalingen omgevingsrecht) haar biedt.

De Omgevingsdienst Rivierenland (ODR) heeft geconstateerd dat Orgamebo mestverwerkingsactiviteiten is gaan uitvoeren. Door de omvang en de soort van deze activiteiten is het bevoegd gezag overgegaan van gemeente naar provincie. Dit betekent dat de provincie het bevoegd gezag is geworden voor vergunningverlening, toezicht en handhaving op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo).

Het bedrijf beschikt niet over een omgevingsvergunning voor mestverwerking en ook past het niet binnen het bestemmingsplan. In eerste instantie heeft de provincie ingezet op handhaving via een last onder dwangsom. Orgamebo heeft vervolgens in maart 2017 een aanvraag voor een omgevingsvergunning ingediend en een gedoogverzoek ingediend. Op grond van het gedoogbeleid van de provincie Gelderland moet zo'n gedoogbezoek dan worden beoordeeld.

De aanvraag is beoordeeld door de Omgevingsdienst Rivierenland (ODR) en de Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN). Hieruit blijkt dat de mestverwerkingsactiviteiten passen binnen de hiervoor geldende milieunormen. De situatie lijkt hiermee in beginsel dus legaliseerbaar voor milieu. Vanuit milieuwet- en regelgeving heeft de provincie geen reden om de aanvraag te weigeren. Dat betekent dat de vergunning verleend moet worden.

Ook heeft het college van B&W van de gemeente Buren aangegeven medewerking te willen verlenen aan de omgevingsvergunning voor de afwijking van het bestemmingplan. Om deze redenen heeft de provincie besloten om het gedoogverzoek in te willigen en een gedoogbeschikking af te geven.

30. Kan het initiatief nog worden tegengehouden? Is verplaatsen een optie?

Orgamebo heeft een aanvraag om een omgevingsvergunning ingediend. Op deze aanvraag moet de provincie een besluit nemen. Dit besluit is nog niet genomen. Zoals al eerder is aangegeven is de provincie bij het nemen van dit besluit gebonden aan de regels die vanuit de wet- en regelgeving hiervoor gelden. Weigeren van een vergunning, en daarmee tegenhouden van een initiatief, is alleen mogelijk als de wetgeving aangeeft dat een vergunning geweigerd moet of kan worden. Op grond van de uitgevoerde beoordelingen blijkt dat de omgevingsvergunning milieu verleend moet worden. Verwezen wordt naar het antwoord op vraag 29.

De provincie is in afwachting van een besluit van de gemeenteraad over de zogenaamde afgifte van een 'verklaring van geen bedenkingen' (hierna: VVGB) voor de omgevingsvergunning voor de afwijking van het bestemmingsplan. Wanneer de gemeenteraad een VVGB afgeeft, verklaart de gemeente daarmee geen 'bedenkingen' te hebben tegen de vergunning voor de afwijking van het bestemmingsplan. Zonder een besluit van de gemeenteraad over wel of geen afgifte van deze VVGB, kan de provincie geen besluit nemen op de aanvraag om een omgevingsvergunning.

Belanghebbenden kunnen gebruik maken van de mogelijkheden die zij hebben vanuit de rechtsbescherming. Dit betekent dat zij beroep en hoger beroep kunnen instellen tegen een eventuele vergunning.

Voor wat betreft verplaatsing, wordt verwezen naar de beantwoording op vraag 8.

31. Wat gebeurt er als de gemeente de raad/gemeente een negatief advies over de VVGB afgeeft?

De provincie zal de omgevingsvergunning in dat geval moeten weigeren. Tegen de weigering van een vergunning staan bezwaar- en beroepsmogelijkheden open.

32. Wordt de stankoverlast nog teruggebracht?

Hiervoor wordt verwezen naar het antwoord op de vragen 3 en 11.

33. Wat is de omschrijving van regionaal belang?

In de gedoogbeschikking is het regionaal belang als volgt beschreven. Veehouderijbedrijven zijn gehouden om een aanzienlijk deel van hun dierlijke mest via verwerking en export buiten de Nederlandse landbouw te plaatsen. Dit komt voort uit de sinds 2013 ingevoerde mestverwerkingsplicht. Deze plicht houdt in dat veehouderijen met een hogere fosfaatproductie door de op het bedrijf gehouden dieren dan kan worden geplaatst op de tot het bedrijf behorende areaal landbouwgrond, verplicht worden een deel van de zogenaamde fosfaatoverschot te (laten) verwerken. Orgamebo voorziet in een verwerking van het regionale fosfaatoverschot. Hiermee kunnen regionale bedrijven voldoen aan de wettelijke verwerkingsplicht van mest. Gebleken is dat in de concentratiegebieden Zuid (Noord-Brabant) en Oost (Achterhoek en Veluwe) voldoende mestverwerkingscapaciteit aanwezig is. In het rivierengebied in Gelderland is het aanbod van mestverwerkers beperkt en in de nabije omgeving van Orgamebo zijn geen alternatieven aanwezig voor verwerking van stapelbare mest.

In dit verband onderschrijft de provincie de conclusies van de bij het gedoogverzoek behorende notitie van Optimus B.V. d.d. 21 maart 2017 en de aanvulling hierop van 26 oktober 2017, dat Orgamebo een belangrijke invulling geeft aan de verwerking van het regionale fosfaatoverschot.

Op dit moment lopen, voor zover het de provincie Gelderland betreft, geen vergunningsprocedures voor oprichting van mestverwerkers in de nabije omgeving van Orgamebo. De meeste initiatieven voor mestverwerking doen zich voor in de regio Oost (Achterhoek), deze behoort evenwel niet tot het werkgebied van Orgamebo. Ook hebben veel initiatieven/verstrekte vergunningen nog niet geleid tot de daadwerkelijke bouw en exploitatie van een mestverwerkingsinstallatie. Wat betreft mestcomposteerbedrijven bevindt zich een groot aanbod in de provincie Noord-Brabant die met name de regionale markt in concentratiegebied Zuid bedient.

34. Kan de luchtwasser worden geautomatiseerd met bijvoorbeeld een alarm wanneer deze uitstaat?

Op dit moment is het niet mogelijk om op afstand te controleren of de luchtwasser aan/uit staat of goed functioneert. Bezien zal worden of (technische) mogelijkheden bestaan hierop (direct/op afstand) controle uit te oefenen en op welke wijze dit kan worden voorgeschreven.

Om de juiste werking van de luchtwasser te kunnen controleren bepaalt voorschrift 6.3.3 van de gedoogbeschikking welke parameters ieder uur worden geregistreerd en gelogd. Tijdens een bezoek kunnen deze parameters worden uitgelezen om het functioneren van de luchtwasser te controleren. Ook kan (achteraf) worden vastgesteld of de luchtwasser (enige tijd) buiten werking is geweest.

Verder wordt verwezen naar het antwoord op vraag 13.

35. Wat houdt het toepassen van BBT bij Orgamebo in?

Het mestverwerkingsbedrijf van Orgamebo betreft een inrichting waartoe een installatie behoort voor biologische behandeling van mest met een capaciteit van 75 ton per dag of meer. Daarmee valt het onder de reikwijdte van de Europese Richtlijn industriële emissies.

In dat geval neemt het bevoegd gezag bij de beslissing op de aanvraag in acht dat in de inrichting ten minste de voor de inrichting in aanmerking komende beste beschikbare technieken (hierna: BBT) worden toegepast.

Orgamebo past voor de reiniging van de afgassen afkomstig van de opslag, overslag en het composteren van dierlijke mest een vijftraps combiluchtwasser toe, bestaande uit een chemische (zure wassing) en biologische reiniging.

Het meertrapsluchtwassysteem met een restconcentratie van circa 900 ou_E/m³ in combinatie met de maximaal toegestane lozingspuntverhoging wordt beschouwd als BBT.